

Svensk Pastoraltidskrift – kyrkligt forum

REGISTER

FEMTIOANDRA ÅRGÅNGEN

2010

Redaktör och ansvarig utgivare

Björn Fyrlund, komminister, teol. dr Marmorgatan 64, 432 38
Varberg. Tel. 0340-27 92 35. E-post: bjorn.fyrlund@telia.com

Redaktionsråd

Kjell Petersson, prost, teol. dr, Hässelby; *Ylva Willborg*, teol.
kand., Älmhult; *Anders Brogren*, prost, kyrkoherde em.,
Falkenberg; *Markus Hagberg*, komminister, Varnhem;
Bengt Holmberg, prof. em., Frillesås; *Sture Hallbjörner*,
prost, teol.lic., Kungälv.

Redaktionssekreterare

Katriina Fyrlund, teol. mag., fil. mag. Varberg.

Kansli

SPT, Box 2085, 750 02 Uppsala.
Tel. 018-51 09 86, månd., onsd. och fred. kl. 10–12.
Post till tidskriften sändes till denna adress.
E-post: pastoraltidskrift@telia.com

Fasta medarbetare

Niklas Adell, komminister, Landeryd, Linköping.
Olof Andrén, prost, teol. dr, Uppsala.
Kerstin Arthur-Nilson, författarinna, Rydebäck.
Oloph Bexell, professor, Uppsala.
Christian Braw, komminister, docent, Slätthög.
Gustav Börjesson, prost, Sätla.
Birgitta Carlquist, konsulent, Vingåker.
Jan Carlquist, prost, Vingåker.
Åke Eldberg, kyrkoherde, Mariannelund.
Anna Greek, fil.dr, univ. lektor, Färjestaden.
Yngve Kalin, komminister, Hyssna.
Hans Karlsson, prost, Harestad.
Berth Löndahl, kyrkoherde, Bunkeflo, Malmö.
Kerstin Marelus, teol. kand., fil. mag., Uppsala.
Carl Henrik Martling, f. överhovpred., docent, Stockholm.
Anna Greta Norén, rektor, teol. kand., fil. mag. Piteå.
Folke T. Olofsson, kyrkoherde em., docent, Rasbo, Uppsala.
Dag Sandahl, komminister, docent, Lötorp.
Carl Strandberg, domprost em., docent, Strängnäs.
Sr Gerd Swensson, Te Deum, Slägarp.

Prenumeration sker endast å tidskriftens PlusGiro 60 05 25-0.
Prenumeration gäller för vald period från dagen för tecknandet.
Helår 575 kr (26 nr), studerande 445kr, pensionärer u. tjänst 495
kr, halvår 375 kr. Till utlandet helår 875 kr. Lösnummer 25 kr.
Stödprenumeratör helår 800 kr.

Adressändringar anmäles senast tre veckor i förväg under adress
Svensk Pastoraltidskrift, Box 2085, 750 02 Uppsala.
E-post: pastoraltidskrift@telia.com

Annonser Annonser inlämnas till Svensk Pastoraltidskrifts annons-
avdelning c/o Fyrlund, Marmorgatan 64, 432 38 Varberg. Tfn 0340
27 92 35, e-post: bjorn.fyrlund@telia.com

ISSN 0039-6699

All publicerad text lagras elektroniskt. Den som insänder material
till tidningen anses också ha gett sitt medgivande till elektronisk
lagring och publicering. Redaktionen förbehåller sig rätten att
redigera insänt material.

www.pastoraltidskrift.nu

Tidningen sätts i typsnitten Stempel Garamond och Trade Gothic.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Ledare

Andlig läsning	519	Liv och död – om ett etiskt dilemma	339
Att kontorisera Guds nåd	703	Lyhörddhet	200
Bakbundna biskopar?	744	Modern predikan?	667
Befriad	231	Modernismen i blyxtbelysning	164
Bikthemligheten	376	När undantaget blir regel	3
Biskopsrollen i förändring	668	Predikans kris	267
Biskopsskiften	340	Prövning i Domkapitlet	784
Biskopsval	823	Statistiken och framtiden	411
Brobyggarkyrka eller föregångskyrka? ...	483	Stiftsstyrelsen agerar	824
Den svåra mångfalden	92	Stordriften avslöjad	783
Ekumenisk framtid?	627	Svenska kyrkan i siffror	55
En biskop avgår	127	Svenska kyrkans nya rekryteringsbas	484
En bra präst?	91	Svenska kyrkans nyspråk, igen	304
Fakultativt Credo?	163	Svenska kyrkans vägska I – pastor eller administratör?	375
Folkkyrka	551	Svenska kyrkans vägska II – Biskopsämbetet	447
Från nådemedel till maktmedel	744	Tjänstestrukturen	412
Gudstjänstens kris	23	Ungdomlingar	629
Inkarnationens hemlighet	859	Vad är en kyrkoherde?	232
Katolicitetsmarkörer	588	Vigselbehörigheten	704
Konflikt och utstötning	587	Välkommen prövning	629
Kristus är uppstånden!	199	Årgång 53	743
Kyrkans hus – några allvarliga frågor till Anders Wejryd	860	Återvändsgränd	484
Kyrkans kris en trons kris	552	Övergrepp	303
Kyrklig Samling om Mission	268		

Artiklar

Alberius, Anders: Varför dog Jesus på korset?	134
Backlund, Rune: Tio år med Bibel 2000 – En tillbakablick med några personliga reflektioner	305
Bexell, Peter: I Kyrkans liv – Den luthersk-katolska rapporten »Rättfärdiggörelsen i kyrkans liv»	631
Blom, Örjan: »...I ära och vanära, med dåligt rykte och gott rykte...»	757
Blom, Örjan: Kyrka i turistparadis	355
Blom, Örjan: Se ljusets kämpaskara!	674
Blom, Örjan: Vad skall församlingen göra?	462
Bonde, Anna Sophia: Några tankar om frestelser	568
Bonde, Anna Sophia: Vad vill Herren med fädernas kyrka i dag?	868
Brander, Bo: I den brinnande ugnen	71
Braw, Christian: 20 juli 1944 – rättens revolt	456
Braw, Christian: Rationalismen	762
Braw, Christian: Verklighet och bön	319

Brogren, Anders: Bengt Hägglund 90 år	841
Brogren, Anders: Blåslampa på ateister	65
Brogren, Anders: Det kristna Europas grekiska rötter	349
Brogren, Anders: HC Andersen som teolog	807
Brogren, Anders: Journalister möter Jesus	764
Brogren, Anders: OK att mobba – Reflektioner kring beslut av Ansvarsnämnden för biskopar	239
Brogren, Anders: Stiftshistoriskt jubileum	676
Brogren, Anders: Stiftshistoriskt symposium på Gotland	277
Brosché, Fredrik: Mission genom själavårdande möten	557
Carlquist, Jan: Kvick i trappan	864
Carlquist, Jan: Man lär så länge man lever	341
Cavallin, Caesarius: Biskop Bertil och Östanbäcks kloster	10
Eckerdal, Erik: Bo och be i S:ta Maria Alsike! – Kan det vara något för dig?	315
Eek, Jonas: Med anledning av Karl-Erik Tysks artikel om konfirmation	99
Eldberg, Åke: »Jag har hittat hem!» Något om konversioner	535
Eliasson, Anders: Evangelisk östkyrklighet	426
Emrén, Allan: Vetenskap som stöd för tron	129
Fjärstedt, Biörn: Entusiaster och frivilliga i kyrkligt brobygge	165
Frykman, Peter: Utmaningar när församlingen växer	269
Fyrlund, Björn: Allhelgonahelgen, kyrkoåret och våra högtider	713
Fyrlund, Björn: Biskop Bertil bloggar	791
Fyrlund, Björn: Tre i en och en i tre – några reflektioner kring Treenigheten	205
Fyrlund, Katriina: Annika Pleijel – Ett vänporträtt	322
Fyrlund, Katriina: Det gamla Valamoklostret	496
Glamsjö, Henrik; Isacson, Mikael; Löwegren, Mikael: En replik angående mässan som offer	104
Glamsjö, Henrik; Isacson, Mikael; Löwegren, Mikael: Mässan och offret ännu en gång – En längre replik till Johan Herbertsson	138
Glamsjö, Henrik; Isacson, Mikael; Löwegren, Mikael: Som om ingenting har hänt	39
Gren-Eklund, Gunilla: En viktig bok om en viktig sak – lekfolkets mission	243
Gren-Eklund, Gunilla: Historiens bevis om ateismens ringa betydelse I	705
Gren-Eklund, Gunilla: Historiens bevis om ateismens ringa betydelse II	752
Gusmark, Björn: Att vara kyrka på 2010-talet	201
Hagberg, Markus: Högkyrkligheten i dag – och i morgon	57
Hagberg, Markus: Skolavslutning i kyrkan	453
Hagberg, Markus: Stiftsbiblioteket i S:t Gallen	603
Hallbjörner, Sture: 101 skäl till att stanna kvar i (eller lämna) Svenska kyrkan	34
Hallbjörner, Sture: Den opålitliga tiden	553
Hallbjörner, Sture: Ledarskap och vänskap – till minnet av biskop Bertil Gärtner	174
Hamberg, M., Eva: Light-version – eller bara Jesus	595
Herbertsson, Johan: Hostia sive victima eller hostia non est victima?	248
Herbertsson, Johan: Jesus, tänk på oss när du kommer med ditt rike!	531
Herbertsson, Johan: Teologins behov av distinktioner	105
Holmberg, Bengt: Bertil Gärtner som exeget	93
Holmberg, Bengt: Biblisk sexualteologi och äktenskapssyn I	170
Holmberg, Bengt: Biblisk sexualteologi och äktenskapssyn II	209
Holmberg, Bengt: Den skamlöse vännen	279

Holmberg, Bengt: Största prästmötet	835
Hägglund, Bengt: En konsekvent lära om mässoffret	178
Hägglund, Bengt: Replik ang. frågan om mässoffret	103
Hägglund, Bengt: Språket i liturgin	15
Imberg, Rune: Vägen till biskopsstolen inom Svenska kyrkan under 1900-talet	719
Jarlert, Anders: Lovsång som livets mening – Några reflektioner kring Laudamus i Bachs h-mollmässa	640
Kvalbein, Jon: Framtidens äktenskap? – Ideologin och strategin bakom en ny äktenskapslag I	485
Kvalbein, Jon: Framtidens äktenskap? – Ideologin och strategin bakom en ny äktenskapslag II	521
Leandersson, Markus: Konfirmationen i Svenska kyrkan – Reflektion till K-E Tysk	32
Lennartsson, Martin: Himmelska bibelstudier och exotiska prinsessträffar	207
Lindh, Martin: Ignatiansk spiritualitet	385
Lundin, Ove; Fyrlund, Björn och Hagberg, Markus: Vem är min biskop?	449
Lundqvist, Benjamin: En svala som förebådar sommaren	37
Löwegren, Mikael: Bygga vidare – Jerk Alton och den nutida kyrkorumsarkitekturen	73
Löwegren, Mikael: En god ekoteologi	800
Löwegren, Mikael: Entusiasmen betydligt överdriven – Anglicanorum Coetibus är inte FKE-G i ny tappning	214
Maciej Zaremba om kyrkoordningen	429
Martling, Carl Henrik: André Bessette – Analfabeten som blir helgon 17/10	505
Martling, Carl Henrik: I mitrornas skuggspel I	745
Martling, Carl Henrik: I mitrornas skuggspel II	785
Martling, Carl Henrik: Några minnen till... ..	861
Nilsson, Gert: Teologins återkomst	67
Norin, Stig: Qumran på Sigtunastiftelsen	871
Petersson, Kjell: Anna-Karin Hammar och dopet	233
Petersson, Kjell: Den andra kyrkomötesveckan	759
Petersson, Kjell: Dopet – ett bad till ny födelse	526
Petersson, Kjell: Från det nya kyrkomötet	669
Petersson, Kjell: Sekularisering ifrågasatt	809
Petersson, Kjell: USA-problem för anglikaner och lutheraner	69
Petrén, Erik: Olika slags frågor	564
Petrén, Erik: Pastoralt och pedagogiskt	377
Petersson, Rolf: Människan kan inte själv vara måttstocken	589
Sandahl, Dag: Förnyarna – Presentation av en bok	312
Sandahl, Dag: Kristen, Adenauer typ	563
Sandahl, Dag: Minnen från vägen	274
Sandgren, Per Anders: Vad är kyrkan? – Ytterligare reflektion kring kallelsen till medarbetarskap	142
Schartau, Henric: Anvisning till en rätt Bibelläsning	363
Senn, C., Frank: Mässan som offer – vad säger luthersk teologi?	492
Talltorp, Åke: Bilder ur missionens liv i Afrikas hjärta	672
Tysk, Karl-Erik: Ateismens välsignelse	413
Tysk, Karl-Erik: Benedictus XVI:s teologi	5
Tysk, Karl-Erik: De perichoretiska dygderna	878
Tysk, Karl-Erik: Gud i Sverige	825

Tysk, Karl-Erik: Jan Pietraszko – en biskopsspegel	345
Tysk, Karl-Erik: Konfirmationen i Svenska kyrkan	25
Tysk, Karl-Erik: Om konfirmationen – ett svar till mina kritiker	101
Tysk, Karl-Erik: Varför traditionalist?	648
Wallerstein, Karl-Henrik: En andra naivitet inför skrifterna	830
Wejderstam, Andreas: De osedda dagar vi möter med tröst – Sankt Ansgars församling i Svenska kyrkan	388
Wottle, Richard: Att få pronomina rätt	12

Reflex

Alla helgon är inte döda – alla döda är inte helgon! (Berit Simonsson)	729	En politiserad kyrka (<i>Kyrkpressen</i> 18/2010)	358
Att läsa som det står (Björn Fyrlund)	808	En polsk superlördag (Karl-Erik Tysk) ...	40
Att vara Jesuslik (Ann Lång)	842	En sjunkande Frälsarkrans (<i>Shalom över Israel</i> 12/2009)	20
Bröllop (Carin Stenström)	393	Episkopalkyrkan i USA väljer lesbisk biskop	230
Den motsägelsefulla Svenska kyrkan (Ann Lång)	468	Fader Gunnar ger namn åt pågatåg	730
Det finns någon att lita på (Per Dahl)	502	Fattigdomens många ansikten (<i>SvD</i> 13 mars)	220
En glad högmässa för ett nytt år! (Per Dahl)	880	Folkkyrkans tillbakagång (<i>Dagen</i> 22 april)	282
»Frihet är det bästa ting...» (Berit Simonsson)	538	Fortsatt förtroende	54
Kristen, som i Knutby (Per Dahl)	685	Få homovigslar i kyrkan (<i>Dagen</i> 10 jan.)	79
Kyrka och akademi (Carin Stenström) ...	606	Förnyarna	198
Låt oss bekänna andras synder (Johan Thelin)	432	Förnyelsekurs på Lärjungagården (Rolf Pettersson)	78
Rondellhundar (Johan Thelin)	566	Förtjänstmedaljer	374
Snälla flickor kommer till himlen – stygga hur långt som helst (Ann Lång)	658	Gnostikern Dan Brown (Kjell Petersson)	146
Vigsel med förhinder (Johan Thelin)	766	Göteborgs Domkapitel 2010-11-04 § 222	874
Pressklipp & Noterat	730	Hur bygga församling? (Dagblogg 15 sept.)	657
Anglikaner går till Rom (<i>Dagen</i> 12 mars)	220	I stället för bön (<i>SvD</i> 20 okt.)	770
Ansvarsnämnden om s.k. bloggar	231	Inga stridsäpplen på ortodoxa kyrkomötet (svenska.yle.fi)	845
Behörighetsprövning att utöva vignings-tjänsten	681	Kalin kommenterar 742	
Bergstrand hedersdoktor (<i>Kyrkans Tidning</i> 15 dec.)	20	Kardinal mot kardinal om Medjugorje (Karl-Erik Tysk)	108
Biskop Sven Thidevall övergår till forskartjänst	126	Katolskt-lutherskt teologiskt dokument överlämnas (www.katolskakyrcan.se) ...	257
Biskopskritik	110	Krig i statens namn	358
Biskopsnej till samkönad vigsel (<i>UNT</i> 10 jan.)	78	Kristendomen på frammarsch (<i>Dagen</i> 16 mars)	221
Den nya Svenska kyrkan (<i>SvD</i> 20 dec.) ...	20	Kvinnor i majoritet (metrojobb.se)	446
Domkapitlet i Västerås 30 mars 2010	302	Kyrkomötesmotioner	658
En ny dopstrid? (<i>Dagen</i> 29 jan.)	109		

Kyrkopolitik (C) (<i>Dagen</i> 29 juni)	446	(<i>Dagen</i> 1 okt.)	682
Likriktningens pris (<i>SvD</i> 6 okt.)	771	Patriarken Kirill välsignar Viktor Janukovitj (Karl-Erik Tysk)	185
Lämnar eller stanna kvar? (<i>Hemmets Vän</i> 22 april)	326	Präst- och pastorsmöte	666
Metropolen Johannes död (svenska.yle.fi)	539	På väg mot en ny handbok	109
Nattvardstväng	626	Reflex – En ny avdelning i SPT	374
Ny biskop i Växjö	586	Samkånade vigslar och musikerna (<i>Kyrkomusikernas Tidning</i> 1/2010)	54
Ny ersättare i Kyrkostyrelsen (<i>Kyrkans Tidning</i> 1 okt.)	683	Samvetsfrihet (<i>Dagen</i> 8 okt.)	771
Ny finsk ärkebiskop (Kyrkpressen.fi 11 mars)	220	Svenska texter godkända av Vatikanen	657
Ny luthersk kyrka i USA 657		Tanzania markerar (www.budbararen.se)	257
Ny ärkebiskop installerad (<i>Kyrkpressen</i> 6 juni)	433	Thidevall kritiserar (<i>Dagen</i> 30 sept.)	682
Nyckeln	627	Tretton kyrkor?	683
Nytt ekumeniskt dokument (katolskakyrkan.se)	358	Upprop för katolska kyrkan (<i>Dagen</i> 18 juni)	482
När orden förlorar sin betydelse	539	Utrensning (Corren.se 2 sept.)	682
Om alternativa dopordningar	162	Valresultatet i Helsingfors stift (<i>Kyrkpressen</i> 3 juni)	433
Om Bibeln i dag (<i>Dagen</i> 12 mars)	220	Wejryd och alkoholen	666
Om förslag till ny läroplan (www.sr.se) ...	162	Vigselbevis från GAudete förlag	20
Partipolitiken i Kyrkomötet		Vill få upprättelse (<i>Ny Teknik</i> 15 sept.)	681
		Ytterligare om partipolitiken (<i>Expressen</i> 27 sept.)	682

Dokumentation

Den heliga Birgitta av Sverige (övers. Karl-Erik Tysk)	771
Domkapitlet i Göteborg § 104 vid sammanträde 2010-05-20	472
En afrikansk röst mot enkönade äktenskap	379
Manifest för samvetsfrihet	615
Moskvapatriarkatet om kvinnliga biskopar och Svenska kyrkan (Övers. Margareta Brogren)	678
Reservation till Stiftsstyrelsens i Göteborg remissvar på Begravningsutredningens betänkande SOU 2009:79	218
Strukturer för framtidens församling. Remissvar	540
Svenska kyrkans överklagandenämnd, beslut 33/2009	110
Wämmerfors, Simon: Öppet brev till Biskop Hans-Erik Nordin och Ärkebiskop Anders Wejryd	183
Yttrande över kyrkohandbokens grunddokument	417

In memoriam

Henryk Mikołaj Górecki In Memoriam (Anders Brogren)	845
Ärkebiskop Bertil Werkström in memoriam (Gunnar Weman)	518

Veckans citat

Allmänna kyrkomötets protokoll 1982/15	22
Bara en tidsfråga (<i>Boo församlingsnytt</i> 4/2009)	2
Det finns livskraft i marginalerna (<i>Dagen</i> 17 sept.)	702

Dörrar till främmande rum	22
En ann är lika god som en ann	702
En kyrka i kris (<i>Smålandsposten</i> 5 juni)	410
En politiskt styrd organisation (<i>G-P</i> 2 maj)	338
Folkkyrkans uppgift? (<i>SKT</i> 8/2010)	267
Färdighet genom övning	858
Häftigt var ordet (<i>Smp</i> 20 juni)	446
Kyrka i förvandling (<i>Barometern</i> 12 dec.)	2
Kyrka i tiden? (<i>SR Ekot</i> 3 april)	266
Kyrkoordningens konsekvenser (<i>Kyrkans Tidning</i> 47/2010)	858
Nord och syd (<i>Signum</i> 1/2010)	90
Nyckeln till Sverige (<i>Axess</i> 1/2010)	126
Om gemenskap i bönen med hädangångna	822
Om predikan	702
Om prästen på häktet	302
Om Svenska kyrkans förlorade själ	858
Om tystnaden (<i>SvD</i> 12 sept.)	626
Omsorgsverksamhet?	338
Pastor Jansson	742
Påven om cybervärldens utveckling (<i>Dagen</i> 8 okt.)	702
Skjut på budbäraren (<i>Kyrkans Tidning</i> 10 juni)	410
Svenska kyrkans själ (<i>SvD</i> 4 april)	266
Teologins uppgift	90
Uppståndelsens dag = Gudstjänstdag? (<i>Kyrkans Tidning</i> 10 juni)	410
Ur En själsörjares brev	822
Verksamhetschef mer än präst	782
Växande kyrkor (<i>Dagen</i> 20 aug.)	550
Är Gud bortom kön?	338
Ärvt makt	742

Brev till SPT

Andersson, Gunnar: Jubileumsbok reser många frågor men ger få svar	398
Brander, Bo: Svar till Per Gustafsson	145
Bäckström, Tobias: Om Bibel 2000	680
Eckerdal, Maria: Replik, Hammars avhandling	359
Eldberg, Åke: En dos gnällspikeri om dopet	768
Eldberg, Åke: Om intoleransens ubikvitet	324
Gustafsson, Per: Den yttersta utsattheten	145
Gustafsson, Per: Svar till Bo Brander	182
Hanson, Bo: Pastor pastorum	217
Holmberg, Bengt: Svar till Simon Redegard	500
Holmberg, Bengt: Svar till Tobias Bäckström	732
Hägberg, Lars m.fl.: Johannelunds teologiska högskola – värdefull, unik och viktig för framtiden	397
Leandersson, Markus: Den problematiska adventstiden	733
Marelius, Kerstin: Biskopstillsättningar	844
Marelius, Kerstin: Myrra	78
Nordin, Hans-Erik: Bäste Simon	283

Petersson, Kjell: Käre Erik!	617
Petrén, Erik: Käre Kjell!	617
Redegard, Simon: Ang Rune Backlunds artikel	499
Ringdahl, Olof: Pastoralt och pedagogiskt	500
Sandahl, Dag: Svar till Gunnar Andersson	399
Svar till Bo Hanson	217
Theander, Ove: Caroli kyrka i Malmö fr.o.m. februari 1949	731
Österberg, Tomas: Svenska kyrkans problem mer än världsliga	652

Litteratur

Andersson Wretmark, Astrid: Tito Colliander och den ryska heligheten. <i>Christian Braw</i>	113
Arborelius, Elisabeth: Finns det en klyfta mellan kyrkan och folket? <i>Kjell Petersson</i>	179
Bentley Hart, David: The Christian Revolution and Its Fashionable Enemies. <i>Gunilla Gren-Eklund</i>	705
Berggren, Jenny: Vinna hela världen. <i>Katriina Fyrlund</i>	181
Birgersson, Ingmar och Bruzelius, Chris: Gud, var med oss alla. <i>Mikael Isacson</i>	726
Bischofberger, Erwin: Kristen etik i fickformat. <i>Björn Fyrlund</i>	843
Braw, Anna (red.): Kärlek, nål och tråd. <i>Anders Brogren</i>	76
Busck-Nielsen, Mikael: Se ljusets kämpaskara! <i>Örjan Blom</i>	674
Carmesund, Ulf: Refugees or Returnees – European Jews, Palestinian Arabs and the Swedish Theological Institute in Jerusalem around 1948. <i>Gustaf Björck</i>	814
Cesarini, Luca: Till Panicale. <i>Katarina Nordblom</i>	609
Currie, David B: Born Fundamentalist, born again Catholic. <i>Åke Eldberg</i>	535
Dahlman, Per: Kyrka och stat i 1860 års svenska religionslagstiftning. <i>Björn Fyrlund</i>	113
Elwort, Kerstin m.fl.: Värstingkristna i drevet. <i>Åke Eldberg</i>	473
Estland under den svenska kronan. <i>Markus Hagberg</i>	723
Evangeliets gryning, Evangeliets kraft och Evangeliets ljus. <i>Mikael Isacson</i>	286
Fjärstedt, Biörn: Brev till unga präster & pastorer i Kristi kyrka. <i>Björn Fyrlund</i>	722
Fog, Olav: ...og blev menneske I-II. <i>Christian Braw</i>	360
Fog, Olav: Udkast til Messens teologi. <i>Christian Braw</i>	813
Fredriksson, Stig: Daterat Moskva. <i>Karl-Erik Tysk</i>	288
Freij, Torbjörn: Medialitet. <i>Björn Fyrlund</i>	180
Föregångare. Minnesteckningar över präster i Skara stift 2005-2008. <i>Anders Brogren</i>	17
Giertz, Martin: Svenska prästgårdar. <i>Anders Brogren</i>	16
Gillquist, Peter E.: Becoming orthodox. <i>Åke Eldberg</i>	535
Gouguenheim, Sylvain: Aristotle au Mont Saint-Michel. <i>Anders Brogren</i>	349
Hagberg, Markus (red.): »Som fadern har sänt mig sänder jag er». aKF:s Årsbok 2008. <i>Gunilla Gren-Eklund</i>	243
Hagberg, Markus (red.): Een kort onderwijnsning om några aff the förnemligaste articlar i then christeligha läron : Erik Falcks dogmatik. <i>Christian Braw</i>	812
Hagberg, Markus: Jag tror på en enda Gud. <i>Joel Ingmarsson</i>	577
Hahn, Scott & Hahn, Kimberly: Våra vägar bar till Rom. <i>Åke Eldberg</i>	815
Hahn, Scott & Wiker, Benjamin: Svar på den nya ateismen. <i>Anders Brogren</i>	65
Hamring, Syster Sofie: Om jag glömmmer dig Jerusalem. <i>Anders Brogren</i>	289
Harper, Michael: A Faith Fulfilled. <i>Åke Eldberg</i>	535
Hägg, Göran: Gud i Sverige. <i>Karl-Erik Tysk</i>	825
Härdelin, Alf: Minnen från vägen. <i>Dag Sandahl</i>	274

Jag skall visa dig himmelen. Ord och tankar av Jean-Marie Vianney, den helige kyrkoherden i Ars. <i>Markus Hagberg</i>	724
Jarlert, Anders (utg.): »Bäste biskop!» <i>Andreas Wejderstam</i>	613
Johanneryd, Bo: Kyrkoåret. <i>Gunilla Gren-Eklund</i>	114
Johansson, Carolina: Bråkdelen av en sekund. <i>Anders Brogren</i>	764
Juelsson, Gunnar: Såningsmän och själasörjare i den lutherska kyrkan. <i>Markus Hagberg</i>	325
Kohl, Helmut: Vom Mauerfall zur Wiedervereinigung. <i>Karl-Erik Tysk</i>	18
Krook, Caroline: Ett bödens år. <i>Gunilla Gren-Eklund</i>	504
Lagerlöf Nilsson, Ulrika: Med lust och bävan. Vägen till biskopstolen inom Svenska kyrkan. <i>Rune Imberg</i>	719
Larspers, Torbjörn (red.): Levande församling.Handledning i hur man startar lekmanagrupper inom Svenska kyrkan. <i>Anders Brogren</i>	814
Larsson, Per: Skapelsens Frälsning. Ekoteologi i miljö- och klimathotens tid. <i>Mikael Löwegren</i>	800
Larsson, Tord (red.): Den gustavianska bibelkommissionen. <i>Andreas Wejderstam</i>	394
Laspers, Torbjörn och Berndtsson, Per-Eive (red.): Fler nya skott från gamla rötter. <i>Anders Brogren</i>	395
Ljungman, Gunnar: Buhaya x 2. <i>Åke Talltorp</i>	672
Lundberg, Kristian: Mörkret skulle vara som ljuset. <i>Christian Braw</i>	728
McInerny, Ralph: Dante and the Blessed Virgin. <i>Karl-Erik Tysk</i>	722
Morisy, Ann: Hopp – Helande handling i en värld av oro och ångest. <i>Björn Fyrlund</i>	844
»Ni är världens ljus» (DVD) <i>José Magnus Mireles</i>	877
Nilsson, Nils-Henrik: Vård i kyrkan. <i>Björn Fyrlund</i>	361
Norrbottnen 2008. <i>Anders Brogren</i>	42
Pahlmblad, Christer och Selander, Sven-Åke (red.): Svensk påskpredikan genom tiderna. <i>Gunnar Weman</i>	285
Persson, Anders och Lindmark, Daniel (red.): Från Sara Greta till lilla svarta Sara. Väckelsen i litteraturen och väckelsens litteratur. <i>Anders Brogren</i>	807
Pleijel, Bengt: Sångpostilla. <i>Björn och Katriina Fyrlund</i>	475
Prosten Hjalmar Eks levnadsminnen. <i>Anders Brogren</i>	474
Rengmyr Lövgren, Birgitta: Franciscus i den svenska regeringen – Nils Quensel 1894-1971. <i>Örjan Blom</i>	757
Ryback, W., Timothy: Böckerna som formade Hitler. <i>Markus Hagberg</i>	611
Ryman, Björn: Brobyggarkyrka. <i>Biörn Fjärstedt</i>	165
Sanct Olof 2009. <i>Katriina Fyrlund</i>	44
Sandgren, Per-Anders: Inkorporerad. <i>Richard Wottle</i>	12
Sankt Jose Maria Escriva i Vatikanen (DVD) <i>José Magnus Mireles</i>	876
Sjödin, Anders-Petter: Förvandlad i Guds närhet. <i>Helena Svensson</i>	576
Skytte, Göran: På väg. <i>Anders Brogren</i>	284
Sr Veronica; Eckerdal, Erik; Nordström, Stefan; Piltz, Anders: Vägar till tro. <i>Leif Nordenstorm</i>	612
Strinnholm Lagergren, Karin: Ordet blev sång. <i>Carl Sjögren</i>	116
Theлин, Johan (red.): Hembygdskalendern 2009-2010. <i>Gustaf Björck</i>	77
Tolleson, Håkan: Kyrkskeppen vid Västerhavet. <i>Anders Brogren</i>	284
Wallerstein, Georg: Reflexer och spårljus. <i>Björn Fyrlund</i>	575
Ward, Keith: Den farliga religionen. <i>Anders Brogren</i>	65
Wasserman, Tommy: Med blicken fäst på Jesus. <i>Björn Fyrlund</i>	726

Weman, Gunnar & Harlin, Tord: Jerk Alton. Nutida kyrkorumsarkitekt. <i>Mikael Löwegren</i>	73
Vlasov Leonid och Maria: Gustaf Mannerheim och de vita emigranterna. <i>Christian Braw</i> ...	41
Ytterberg, Claes-Bertil: Förändringens vindar. <i>Markus Hagberg</i>	610
Østtveit Elgvin, Lilly-Anne: Lars Levi Læstadius' spiritualitet. <i>Leif Nordenstorm</i>	875

Replik

Glamsjö, Henrik; Isacson, Mikael; Löwegren, Mikael: Kan kroppen skiljas från huvudet? – En tanke med anledning av Johan Herbertssons artikel	396
Glamsjö, Henrik; Isacson, Mikael; Löwegren, Mikael: Vår ståndpunkt om mässan som offer – Replik/Slutreplik till Bengt Hägglund	397
Petrén, Erik: Ang Martin Lindhs artikel	503
Slutreplik ang. Mäsoffret	470

Varia

Andrén, Olof: Kyrkofäderna läser Psaltaren	574
Andrén, Olof: Kyrkofäderna läser Psaltaren	607
Andrén, Olof: Kyrkofäderna läser Psaltaren	653
Andrén, Olof: Kyrkofäderna läser Psaltaren	686
Anglikanskt biskopsbrev och information från Christens Gård, Te Deum	570
Anglikatoliker samlades för att skydda och bevara anglikansk tradition (övers. Ove Lundin)	683
Fjärstedt, Biörn: Kyrka för folket förutsätter tillkristning – predikan vid aKF:s Kyrkodag 28 aug.	645
I England, ja, ja (övers. Ove Lundin)	839
Rosengren, Bo: Några anteckningar till kyrkoårets psalmförslag	847
Weman, Gunnar: Vesperpredikan vid aKF:s Kyrkodag i Stockholm 28 aug.	600

Redaktionellt

302, 410, 550, 782

Rättelse

163, 231

Akademiska nyheter

335, 371, 374, 739, 779

Utkast till predikan

Andra årgångens läsningar

2:a sönd. e. Trettd. <i>Markus Hagberg</i>	21	Midfastosönd. <i>Leif Norrgård</i>	147
3:e sönd. e. Trettd. <i>Tord Nordblom</i>	23	J. Marie bebådelsedag <i>Thomas</i> <i>Holmström</i>	150
Septuagesima. <i>Berth Löndahl</i>	46	Palmsöndagen <i>Hans-Olof Hansson</i>	153
Kyndelmässod. <i>Ove Lundin</i>	48	Skärtorsdagen <i>Rolf Pettersson</i>	156
Fastlagssönd. <i>Dag Sandahl</i>	80	Långfredagen <i>Carl Magnus Adrian</i>	186
Askonsdag. <i>Christian Braw</i>	82	Påskdagen <i>Anders Reinholdsson</i>	189
1:a sönd. i Fastan <i>Niklas Adell</i>	84	Annandag Påsk <i>Stellan Bengtsson</i>	192
2:a sönd. i Fastan <i>Bengt Johansson</i>	118	2:a sönd. i påsktiden <i>Stefan Svensson</i>	222
3:e sönd. i Fastan <i>Alve Svensson</i>	120		

3:e sönd. i påsktiden <i>Pär Stenberg</i>	224
4:e sönd. i påsktiden <i>Håkan Sunnliden</i>	258
5:e sönd. i påsktiden <i>Göran Simonsson</i>	260
Bönsöndagen <i>Tore Bennshagen</i>	290
Kristi himmelsfärdsdag <i>Folke T. Olofsson</i>	293
Sönd. f. Pingst <i>Christian Braw</i>	296
Pingstdagen <i>Biörn Fjärstedt</i>	327
Annandag Pingst <i>Sven-Åke Nilsson</i>	329
Hel. Trefaldighets dag <i>Ulf Jonsson</i>	331
1:a sönd. e. Tref. <i>Sten-Arne Persson</i>	366
2:a sönd. e. Tref. <i>Niclas Larsson</i>	368
3:e sönd. e. Tref. <i>Carl-Johan Axskjöld</i>	400
Midsommardagen <i>Johan Thelin</i>	402
Den hel. Johannes döparens dag <i>Markus Leandersson</i>	404
Apostladagen <i>Örjan Blom</i>	434
6:e sönd. e. Tref. <i>Ola Bjerväs</i>	437
Kristi förklarings dag <i>Bo Brander</i>	439
8:e sönd. e. Tref. <i>Åke Eldberg</i>	476
9:e sönd. e. Tref. <i>Kai Larsen</i>	477
10:e sönd. e. Tref. <i>Göran Landgren</i>	506
11:e sönd. e. Tref. <i>Joel Ingmarsson</i>	508
12:e sönd. e. Tref. <i>Kjell Petersson</i>	511
13:e sönd. e. Tref. <i>Andreas Holmberg</i>	512
14:e sönd. e. Tref. <i>Karl-Erik Tysk</i>	542
15:e sönd. e. Tref. <i>Mattias Fjellander</i>	544
16:e sönd. e. Tref. <i>Erik Haglund</i>	579
17:e sönd. e. Tref. <i>Bo Johanneryd</i>	580
Den hel. Mikael's dag <i>Henrik Lindeskog</i>	619
Tacksägelsedagen <i>Staffan Ljungman</i>	621
20:e sönd. e. Tref. <i>Bengt Ådabl</i>	660
21:a sönd. e. Tref. <i>Björn Gusmark</i>	661
22:a sönd. e. Tref. <i>Björn Fyrlund</i>	692
Alla helgons dag <i>Anders Alberius</i>	694
Alla själars dag <i>Folke T. Olofsson</i>	695
Sönd. f. Domssönd. <i>Björn Fyrlund</i>	734
Domssöndagen <i>Ulf Jonsson</i>	736

Kyrkoåret 2011

Tredje årgångens läsningar

1:a sönd. i Advent <i>Olof André</i>	774
2:a sönd. i Advent <i>Gert André</i>	776
3:e sönd. i Advent <i>Kjell Petersson</i>	816
4:e sönd. i Advent <i>Mats Wendt</i>	818
Juldagen <i>Gunnar Weman</i>	848
Den hel. Stefanos dag <i>Bo Zetterlund</i>	850

Nyårsdagen <i>Christian Braw</i>	852
Sönd. e. Nyår <i>Marco Helgeson</i>	881
Trettendedag jul <i>Bengt Holmberg</i>	883
1:a sönd. e. Trettd. <i>Jan Carlquist</i>	885

Psalmförslagen

för kyrkoåret 2009 har framtagits av teol. dr *Per Ström*, Uppsala. Kyrkoåret 2010 handhas uppgiften av diakonissan *Kerstin Persson*, Två Systrar, Kalmar.

Exegetisk kommentar

till evangelietexten ges av prof. em. *Bengt Holmberg*, Frillesås, till varje sönd- och helgdag t.o.m. nr 13/2010.

Texter till vardagsmässan: teol. dr *Mikael Isacson*.

Tjänster och Tillsättningar

Avdelningens redaktör är teol. dr *Kjell Petersson*, Stockholm, och fr.o.m. nr 26/2009 teol. kand. *Marianne Petersson*, Stockholm.

SPT:s recensionsavdelning

Ansvarig för denna är komminister *Markus Hagberg*, Skara/Varnhem.

aKF:s Meddelande till sina medlemmar har publicerats i nr 6, 10, 14, 24.